

Piaci információk a gabonáról és az olajnövényekről

1.) Magyarországi helyzet

A jelenlegi becslések szerint Magyarországon a kalászosokból jó termés ígérkezik, amely az árak alakulásában is megmutatkozik.

A hazai tőzsdei árak az elmúlt hetekben mind a gabona, mind az olajmagvak esetében fokozatosan csökkentek. Az árak alakulását a következő táblázat szemlélteti

Termék és határidők	Elszámoló ár Ft/t 2008. 04.30-án 2008. adott hónapjára	Elszámoló ár Ft/t 2008. 05.23-án 2008. adott hónapjára	Elszámoló ár Ft/t 2008. 05. 30-án 2008. adott hónapjára	Elszámoló ár Ft/t 2008. 06.05-én 2008. adott hónapjára
Euro búza				
-május	59350			
-augusztus	44900	43700	41000	39010
-szeptember	45000	43800	41800	39500
-december	48000	46000	44500	41500
-2009. március	47500	47400	46500	44300
-2009. május		48100	47000	45300
Tak. kukorica				
-május	46570			
-július	46500	45350	44050	43700
-szeptember	46500	46000	44000	44000
-november	43500	42300	41000	40700
-december	44200	44500	42400	41700
-2009. március		47000	45500	44100
Tak. árpa				
-május	48650			
-augusztus	38400	36300	35200	33500
-szeptember		37000	37000	34600
-december				37000
Napraforgó				
-október	109000	110630	110000	110000
-november	108010	113500	112000	109000
-december	108750	113500	112300	112300
-2009. március	111000	114000	114000	114000
-2009. október		105000	105000	105000
Repce				
-május	106000			
-augusztus	101200	106500	103000	102010
-szeptember	101000	105500	106000	105000
-november	106000	108000	108500	108500
34 %-os szemcsézett ammóniumnitrát	80000	80000	80000	80000

(Forrás: BÉT) 2008.04.30.,05.23.,05.30.,06.05.

2.) Uniós helyzet

Az Európai Közösség néhány országában jellemző piaci árak: (2008. május 29.)

(
Me.:€/t)

	Franciaország	Spanyolország	Németország	Lengyelország	Magyarország*
Étk. búza	189-197	204-246	210-225	251-262	180-247
Tak. búza	179-188	-	207-213	229-250	163
Tak. árpa	167-180	180-197	185-200	211-240	149
Tak. kukorica	191-195	205-230	194-220	222-239	187-194

*- piaci üzletkötések hiányában a magyar árközlések esetében a legközelebbi lejáratra szóló tőzsdei árak is szerepelnek.

3.) Világpiaci helyzet

A világ **gabonatermelése** a 2008/09 gazdasági évben 1712 millió tonna, ami 30 millió tonnával több, mint az előző szezonban. A magas áraknak köszönhetően a búza vetésterülete jelentősen nőtt az előző szezonban vetett területhez képest, azonban a gabona versenytársaként jelentkeztek az olajnövények, és a jelentős olajnövény kereslet miatt több gabonatermelő – elsősorban kukorica termelő – olajnövények termesztését részesítette előnyben.

Az EU-ban a 2008/09 gazdasági évben 290,8 millió tonna a várható gabona termés, ami 34,9 millió tonnával több az előző szezonban termelhető képest. Az összes gabona felhasználáson (273,9 millió tonna) belül a takarmánycélú felhasználás 167,8 millió tonna, ami 1,1 millió tonnával több, mint az előző szezonban volt.

A fekete-tengeri régióban a gabonatermelés várhatóan 162,4 millió tonnára növekszik, szemben a 2007/08 évi gabonatermeléssel, amely 151,7 millió tonna volt.

A világ **gabona felhasználásában** szintén növekedés várható, az 30 millió tonnával több, mint a 2007/2008 gazdasági évben. A felhasználás növekedéséből eredő erős kereslet az árakat továbbra is magasan tartja, de a szilárd árakat az is motiválja, hogy jelentős pénzügyi alapok jelentek meg az árupiacokon.

A 2008/09 gazdasági évi **gabona exportban** a fekete-tengeri régió országai ismét jelentős szerepet tölthetnek be egyrészt a jó termés kilátásoknak, másrészt a növekvő tengeri fuvardíjnak köszönhetően. Ez megnöveli a versenyt az Európai Közösség hagyományos (Észak-Afrika, Közel-Kelet, Dél-Európa) export piacaiért.

További problémát jelenthet az erős euró a USD-vel szemben, ami korlátozhatja az Európai Közösségen kívüli exportot, ugyanakkor növeli a gabona importot.

Búzából az idei szezonban rekordtermés várható - az elmúlt hetek növelték a terméskilátásokat, és azt az elmúlt hónapoz viszonyítva is 5 millió tonnával magasabbra becsülik - vagyis jelenleg 650 millió tonnára becsülik (tavaly 604 mt.). A nagyobb gabonatermelők közül Kanada 25 millió tonna (+4,9); USA 61 millió tonna (+3,8 mt), Argentína 14,5 millió tonna (-1 mt); Kína 106 millió tonna, India 75,5 millió tonna (+0,3 mt); Ausztrália 24 millió tonna (+10,9 mt),

Oroszország 50 millió tonna (+0,6 mt), Ukrajna 19 millió tonna (+5,1 mt)EU 139,8 millió tonna (+20,8 mt).

Ugyanakkor a **búza felhasználásának** növekedésére is számítanak, és az a 2008/09 gazdasági évben várhatóan 632 millió tonna lesz a 2007/08 gazdasági évben fogyasztott 612 millió tonnával szemben.

A több termés és magasabb fogyasztás ugyan egy készletnövekedést eredményezhet, azonban a 2007/08 évi szezonban a készletek olyan alacsony szinten voltak –*főként az 5 fő exportőr (Argentína, Ausztrália, Európai Közösség, Kanada, USA) országokban, amelyek az árak jelentős mértékű emelkedését eredményezték-*, hogy annak visszaépülése a 2007/2008 év előtti szintre nem okoz olyan mértékű árcsökkenést, ami a gabonatermelőket mélyen érintené.

Az **árak** az elmúlt egy hónapban a jó terméskilátások miatt ugyan csökkentek, de azok még mindig 50-70 %-kal haladják meg a 2006/07 évi árszinteket. Az árak további csökkenése ellen hat *-sőt egy kismértékű visszaépülés is várható-*, hogy az élelmezési célú felhasználás növekedésével számolnak az ázsiai és afrikai országokban, az EU-ban és az USA-ban pedig e gabonaféle nagyobb arányú takarmány célú felhasználását prognosztizálják.

Kukoricából a 2008/09 gazdasági évben 763 millió tonna termést várnak, ami 3 millió tonnával kevesebb, mint a 2007/08 szezonban volt. (*Argentína 22,8 millió tonna (+1,8 mt), USA 315 millió tonna (+17 mt), Brazília 55 millió tonna (+1 mt), Kína 144 millió tonna (-1 mt), EU 66,1 millió tonna (+10,7 mt), Ukrajna 7,8 millió tonna (+0,4 mt)*)

A **kukorica felhasználásban** szintén növekedés várható, vagyis 786 millió tonnára tehető, ami a 2007/08 gazdasági évhez képest 16 millió tonnával több. Az USA-ban várhatóan 20 millió tonnával növekszik a bioetanol célú kukorica felhasználás, ami *az árakat várhatóan magasan stabilizálja.*